զարտաքին երկաթեայ դուռն, զայն ևս աղիէին յետուստ, որով խափանէր ճանապարհ Հայոց յԱյրն. Դատաւորն կամէր տալ զմի բանալի նորին, այլ Յոյնք խոստացան թողուլ զայն բաց, ընդ այս թէ և հաճեցան Դատաւորք, այլ Հայք սոխալէին խսկառ բառնալ զկուպղն, ընդդէմ կացին Յոյնք. այլ 'ի պնդելն Հայոց, հրամայեաց Դատաւորն և քակեցին զայն, եւ մնաց այնպէս. խնդրեցին Հայք զբանալի արտաքին երկաթեայ դրան, և բաժանորդութեամբ աւել ածել 'ի սիւնազարդ դաւթին. սակայն 'ի զօրանալ աղաղակին Յունաց, եթող զայնս դատաւորն։ Եւ ապա մտին ամենեքեան 'ի հիւսիսային կողմն եկեղեցւոյն, ուր էին խորանք երիս, եհարց դատաւորն, որոյ են խորանքս այսոքիկ, յաւաջեցին Յոյնք և ասեն. մին Ղալթոց և միւսն Ասորւոց, բայց Հայք երկիցս 'ի տարւոջ եկեալ կատարեն ասա զօրէնս իւրեանց։ Եհարց դատաւորն ցկատինս և նոքա ասեն՝ թէ երկոքին սեղանքն եւս Հայոց են։ Ասէ՝ Դատաւորն. խորանքս Հայոց են, զի Ղալթիք և Ասորիք հետեւող են Հայոց, և ոչ եթէ Հայք նոցա, ուրեմն բարձցեն Յոյնք զպատկերս և դիցեն Հայք և կատարեսցեն զօրէնս իւրեանց։ Այլ Հայք ասէին, ոչ միայն զպատկերս խորանացն բառնալ, այլ և զորմոցն, զի սկսեալ 'ի հիւսիսային դրանէ մինչ ցդուռն Այրին լցեալ էին պատկերօք։ Առ այս բազմացան աղաղակք Յունաց և Աւետիս թարգմանն առաւել ևս բարձրացոյց զձայն իւր, ոչ միայն զպատկերս, այլ և զկանթեղս, և միանդամայն ամփոփել զձեռս իւրեանց 'ի տեղւոջէն յայսմանէ, ապա թէ ոչ չմերձենամք 'ի խորանսն և ծանուցանեմք Արքայի. բաւական լիցի զոր կրեցաք 'ի սոցանէ մինչեւ ցայժմ իբրեւ դերի. Դատաւորն, ընդէ՞ր աղաղակէք, այսուհետեւ չունիք խնդրել թուղթս 'ի Յունաց, այլ միշտ համարձակ կատարել զօրէնս ձեր։ Բաղաքապետն որ միշտ 'ի կողմն Յունաց էր, ասէ, իսկզբանէ անտի վշտացեալ է սիրտ Հայոց, զի յայրման և 'ի չինութեան տաճարին Յոյնք տիրաբար խրոխտային 'ի վերայ Հայոց, այժմ եհաս սոցա կարգ եւ ժամանակ։ Նուրի Էֆէնտի ասէ ցԹարգմանն, հաղիւ զերծաք 'ի մեղեգին աղաղակէ Մուսաննըփ Դատաւորին, այժմ դո՞ւ ընկլսար, թէպէտ առանձին քաջալերէր չթուլանալ։ Դատա-